

V Bruseli 27. novembra 2019
(OR. en)

13867/19

SPORT 94
JEUN 125
SOC 731
EDUC 442
DOPAGE 28
COPEN 426
CRIMORG 153
DEVGEN 202
SUSTDEV 157

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	13349/19 + COR1
Predmet:	Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o boji proti korupcii v športe

Delegáciám v prílohe zasielame závery o boji proti korupcii v športe, ktoré prijala Rada Európskej únie a zástupcovia vlád členských štátov zasadajúcich v Rade (EYCS) 21. – 22. novembra 2019.

BOJ PROTI KORUPCII V ŠPORTE

Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade –

RADA A ZÁSTUPCOVIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV ZASADAJÚCICH V RADE

UZNÁVAJÚC, ŽE

1. Základom športu je radosť z úsilia, výchovná hodnota dobrého príkladu, sociálna zodpovednosť a rešpektovanie všeobecných základných etických zásad¹.
2. Korupcia v športe nie je novým javom. Za posledných 20 rokov vyšlo najavo viacero prípadov korupcie v dôsledku výrazných zmien v odvetví športu, najmä pokiaľ ide o jeho rastúcu komercializáciu a mediálne pokrytie, čo má za následok zvýšenie príjmov a finančných tokov.
3. Boj proti korupcii v športe má mnoho foriem a zúčastňujú sa na ňom rôzne subjekty, pričom v uplynulých rokoch sa dosiahli určité dobré výsledky.
4. Prípady korupcie vysokopostavených osôb poukázali na to, ako môžu prípady korupcie poškodzovať dobré meno športu spájané s jeho bezúhonnosťou a fair play. Korupcia v športe okrem toho umožňuje, že sa rozmáha hospodárska neefektívnosť, a oslabuje dôveru vo vlády, verejné inštitúcie a v demokraciu vo všeobecnosti.
5. Šport čelí korupcii v oblasti súťaženia, ako aj v oblasti riadenia². Korupcia v športe má mnoho foriem, napríklad úplatkárstvo, obchodovanie s vplyvom, zneužívanie funkcií, manipulácia športových súťaží a pranie špinavých peňazí. Korupciu uľahčuje nedostatok pravidiel alebo nedostatočné vykonávanie existujúcich pravidiel týkajúcich sa konfliktu záujmov alebo javu otáčavých dverí medzi verejným a súkromným sektorom. Korupcia môže súvisieť aj s dopingom.

¹ Základné zásady olympizmu, Medzinárodný olympijský výbor, september 2015.

² Pozri vymedzenie pojmov v prílohe.

6. Korupcia v športe sa prejavuje v rôznych kontextoch, od neziskových činností až po činnosti zahŕňajúce významné medzinárodné podujatia. Komplexný charakter korupcie v športe predstavuje významné výzvy pre riadenie športu aj tvorcov politík, a to pokiaľ ide o identifikáciu problémových oblastí a navrhovanie opatrení na riešenie týchto problémov a ochranu bezúhonnosti v športe.
7. Na úrovni Organizácie Spojených národov a predovšetkým v rámci Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj medzinárodné spoločenstvo uznalo šport ako dôležitý nástroj na dosiahnutie udržateľného rozvoja³, uznalo však aj škodlivé účinky korupcie na hospodársky a sociálny rozvoj a zaviazalo sa podstatne znížiť korupciu a úplatkárstvo vo všetkých ich formách⁴. Boj proti korupcii a spolupráca s partnerskými krajinami v oblasti podpory protikorupčných opatrení sú súčasťou politiky rozvojovej spolupráce EÚ a jej členských štátov⁵.

SA DOMNIEVAJÚ, ŽE

8. Zatiaľ čo konkrétne formy korupcie v športe sú súčasťou spolupráce na úrovni EÚ už niekoľko rokov, celkový prístup EÚ k protikorupčným opatreniam v oblasti športu neexistuje.
9. Aby bola reakcia na tento zložitý fenomén v oblasti športu úspešná, vyžaduje si to dlhodobú stratégiu, ktorej súčasťou by malo byť vytvorenie spoločného prístupu EÚ k boju proti korupcii v športe a identifikácia rizík korupcie, ich základných príčin a existujúcich právnych rámcov a mechanizmov.

³ Rezolúcie OSN 70/1 – Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj (bod 37) a 73/24 – Šport ako nástroj na dosiahnutie udržateľného rozvoja.

⁴ Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, cieľ 16 (čiastkový cieľ 16.5)
<https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

⁵ Bod 50 a oddiel 2.4 nového Európskeho konsenzu o rozvoji (2017).

10. Boj proti korupcii v športe je spoločnou zodpovednosťou a je v záujme všetkých zainteresovaných strán v oblasti športu vrátane vnútroštátnych, európskych a medzinárodných športových organizácií, športových klubov, iných príslušných organizácií občianskej spoločnosti, orgánov verejnej správy, orgánov presadzovania práva, športových agentov, športovcov a ich sprievodu, odvetvia stávkovania, laboratórií, sponzorov a médií.
11. Nedostatky v riadení športových organizácií, ako aj v oblasti verejného sektora môžu brániť ich schopnosti predchádzať korupcii a bojovať proti nej a môžu ohroziť účasť a pracovné podmienky športovcov.
12. Ochrana oznamovateľov je kľúčovým prvkom boja proti korupcii, najmä pokiaľ ide o identifikáciu a odhaľovanie korupcie v športe.
13. Medzi základné zásady dobrej správy v športe patria aspoň tieto minimálne požiadavky: demokratické štruktúry, pravidelné a otvorené volebné postupy, kompetentná a etická organizácia a riadenie, zodpovednosť a transparentnosť rozhodovacích procesov a finančných operácií, ako aj spravodlivý prístup k členstvu, a to aj pokiaľ ide o rodovú rovnosť a solidaritu⁶.
14. Korupcia, nedovolené obchodovanie s drogami, pranie špinavých peňazí a organizovaná trestná činnosť predstavujú podľa zmlúv niektoré „oblasti obzvlášť závažnej trestnej činnosti s cezhraničným rozmerom vyplývajúcim z povahy alebo dôsledkov týchto trestných činov alebo z osobitnej potreby bojovať proti nim na spoločnom základe“, pre ktoré sa môžu stanoviť minimálne pravidlá týkajúce sa vymedzenia trestných činov a sankcií⁷. Je v spoločnom záujme zabezpečiť, aby všetky členské štáty mali účinné protikorupčné politiky a aby EÚ podporovala členské štáty pri vykonávaní týchto činností, a to aj v oblasti športu.

⁶ Pozri Rada Európy, odporúčanie CM/Rec(2005)8 Výboru ministrov členským štátom.

⁷ Článok 83 ods. 1 ZFEU.

15. Riadiace orgány v oblasti športu by si pri plnení úloh vo všetkých oblastiach športu mali zachovávať vysoký stupeň samostatnosti. Je samozrejmé, že takúto samostatnosť si musia zaslúžiť vďaka dobrej správe a dodržiavaniu najprísnejších noriem bezúhonnosti v príslušnom športovom odvetví⁸. Športové hnutie už po niekoľko rokov pripravuje projekty, siete a ďalšie iniciatívy zamerané na boj proti korupcii v športe. Pri zvažovaní ďalších opatrení by táto práca mala byť zohľadnená a ďalej rozvinutá.
16. Európske a medzinárodné organizácie, ako Organizácia Spojených národov, OECD, Rada Európy, Interpol, Europol a skupina G20⁹, zaviedli opatrenia na boj proti korupcii vo všeobecnosti, ako aj konkrétne opatrenia na boj proti korupcii v športe. Opatrenia EÚ by mali vychádzať z existujúcej medzinárodnej spolupráce, pričom by ju mali podporovať a dopĺňať tam, kde možno nájsť pridanú hodnotu.
17. Existujúce a nové formy sietí môžu uľahčiť spoločný cieľ, ktorým je predchádzanie korupcii a podpora dobrej správy, a to spájaním medzivládnych organizácií, medzinárodných športových organizácií a vlád a spájaním úsilia rôznych zainteresovaných strán v boji proti korupcii v športe. Medzinárodné partnerstvo proti korupcii v športe (IPACS) môže byť príkladom takejto neformálnej budúcej spolupráce.
18. Pri plnení medzinárodných záväzkov zohrávajú dôležitú úlohu členské štáty. V spolupráci so športovými organizáciami by mali presadzovať a podporovať uplatňovanie zásad dobrej správy na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, a to najmä uplatňovaním nulovej tolerancie korupcie v športe, monitorovaním uplatňovania zásad dobrej správy národným športovým hnutím v danom členskom štáte, alebo zahrnutím dobrej správy do kritérií udeľovania verejných grantov na šport.

⁸ Budúcnosť globálneho športu, ASOIF 2019. Pozri aj KOM(2011) 12 final Rozvíjanie európskeho rozmeru v športe.

⁹ Lídri skupiny G20 sa v roku 2017 na samite v Hamburgu zaviazali, že budú pokračovať v práci na riešení bezúhonnosti v športe, a naliehavo vyzvali medzinárodné športové organizácie, aby zintenzívnili boj proti korupcii dosiahnutím najvyššej celosvetovej úrovne noriem v oblasti bezúhonnosti a boja proti korupcii. Lídri skupiny G20 sa v tejto súvislosti zaviazali, že sa budú usilovať o spoločnú dohodu, pokiaľ ide o riziká korupcie spojené s ponukami na usporiadanie významných športových podujatí.

19. Úspešné vykonávanie protikorupčných opatrení na všetkých úrovniach si bude vyžadovať účinnú spoluprácu medzi príslušnými existujúcimi štruktúrami a spájanie zdrojov.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY V SÚLADE SO ZÁSADOU SUBSIDIARITY A NA PRIMERANÝCH ÚROVNIACH

20. Posilnili úsilie zamerané na predchádzanie korupcii v športe a boj proti nej, a to aj tým, že sa zabezpečí zavedenie vhodných legislatívnych opatrení a opatrení na presadzovanie práva.
21. Podnecovali a podporovali opatrenia a činnosti zamerané na predchádzanie represáliám, takéto opatrenia zakázali a zaviedli opatrenia na ochranu oznamovateľov pred suspendovaním, preradením na nižšiu pozíciu a zastrašovaním alebo pred inými formami odvetných opatrení, a to pri plnom rešpektovaní práv všetkých strán.
22. V spolupráci so športovými organizáciami vypracovali alebo preskúmali národné akčné plány a/alebo nástroje na predchádzanie korupcii v športe a boj proti nej s cieľom presadzovať politiku nulovej tolerance voči korupcii v športe.
23. Podporovali riadne uplatňovanie a monitorovanie zásad dobrej správy zo strany športového hnutia s cieľom zabrániť korupcii v športe.
24. Preskúmali možné opatrenia na poskytovanie financií z verejných zdrojov na základe záväzku organizácií vykonávať opatrenia súvisiace s dobrou správou a bojom proti korupcii.
25. Zvyšovali informovanosť a zabezpečili počiatočné a ďalšie vzdelávanie a odbornú prípravu príslušných úradníkov vrátane tých, ktorí pracujú v oblasti presadzovania práva, a zainteresovaných strán zapojených do protikorupčných politík týkajúcich sa športu.
26. Spoločne s Komisiou preskúmali riešenie patovej situácie v súvislosti s Dohovorom Rady Európy o manipulácii športových súťaží, ktorý nadobudol platnosť 1. septembra 2019, s cieľom umožniť EÚ a všetkým jej členským štátom, aby čo najskôr dokončili svoje ratifikačné procesy a pristúpili k dohovoru.

27. Na základe predchádzajúcej práce v tejto oblasti vypracovala návrh uceleného, medzisektorového akčného plánu, prípadne aj návrhu odporúčania Rady, na tému korupcie v oblasti športového súťaženia a v oblasti riadenia športu.
28. Podporovala spoluprácu a súčinnosť s členskými štátmi a medzi nimi, ako aj s inými medzinárodnými organizáciami a sieťami, najmä s Radou Európy, a aby zvyšovala informovanosť o takejto spolupráci a jej výsledkoch.
29. Zabezpečila a posilnila dialóg medzi orgánmi verejnej moci a športovým hnutím o boji proti korupcii v športe a aby spolu s medzinárodnými športovými organizáciami podporovala iniciatívy na predchádzanie korupcii na medzinárodných podujatiach a cezhraničných súťažiach.
30. Posúdila, ako môžu programy a nástroje v rámci budúceho viacročného finančného rámca (VFR) podporiť vykonávanie protikorupčných opatrení v športe.
31. Využila časť programu Erasmus+ určenú na financovanie športu, ako aj iné príslušné programy financovania na podporu preventívnych opatrení v oblasti boja proti korupcii a dobrej správy v športe, ako aj na výmenu osvedčených postupov a politík medzi členskými štátmi a zainteresovanými stranami.
32. Zvážila zahrnutie korupcie v športe do programu EÚ na výmenu skúseností v oblasti boja proti korupcii¹⁰ a začlenenie športu do iniciatív Komisie týkajúcich sa boja proti korupcii.
33. Pokračovala v pomoci orgánom členských štátov prostredníctvom služby na podporu štrukturálnych reforiem s cieľom zlepšiť predchádzanie korupcii v športe a boj proti nej.

¹⁰ Program na výmenu skúseností spustila Európska komisia v roku 2015 s cieľom podporiť členské štáty, miestne mimovládne organizácie a iné zainteresované strany pri riešení konkrétnych problémov identifikovaných v správe EÚ o boji proti korupcii (správa Komisie Rade a Európskemu parlamentu – Správa EÚ o boji proti korupcii. COM(2014) 38 final, 3.2.2014).

VYZÝVA ŠPORTOVÉ HNUTIE, ABY

34. Zintenzívnilo svoje úsilie na ochranu bezúhonnosti v športe a pokračovalo v predchádzaní korupcii v športe a boji proti nej prijímaním iniciatív zameraných na účinné protikorupčné opatrenia a sankcie, a to na základe posúdenia rizika, a aby pri ich vykonávaní uplatňovalo od najnižšej až po najvyššiu úroveň zásadu nulovej tolerancie.
35. Schválilo udržateľné prístupy a prijalo kódex správania v oblasti dobrej správy vrátane spoľahlivého systému dodržiavania pravidiel, ktorého súčasťou bude monitorovanie, sankcionovanie a budovanie kapacít.
36. Zvyšovalo informovanosť, poskytovalo počiatočné a ďalšie vzdelávanie a odbornú prípravu, vypracovalo odporúčania a šírilo najlepšie postupy v oblasti predchádzania korupcii v športe vrátane oblasti dobrej správy, a to na všetkých úrovniach.
37. Prijalo vhodné disciplinárne predpisy a postupy s cieľom potrestať osoby podieľajúce sa na korupcii, ako aj vhodné opatrenia na ochranu oznamovateľov, a to pri plnom rešpektovaní práv všetkých strán.
38. Na účely financovania z verejných zdrojov spolupracovalo s orgánmi verejnej moci pri vytváraní noriem pre dobrú správu a pri posudzovaní dodržiavania týchto noriem.
39. Spolupracovalo s orgánmi presadzovania práva, agentúrami a organizáciami zodpovednými za boj proti korupcii.

1. Odkazy

Rada Európskej únie a zástupcovia vlád členských štátov zasadajúci v Rade pripomínajú tieto dokumenty

Európska únia

- Dohovor o boji proti korupcii úradníkov EÚ alebo úradníkov členských štátov z roku 1997 a rámcové rozhodnutie o boji proti korupcii v súkromnom sektore z roku 2003
- Biela kniha Európskej komisie o športe, najmä kapitola 4.6 o korupcii, praní špinavých peňazí a ostatných formách finančnej trestnej činnosti (júl 2007)¹¹
- Skupina expertov EÚ pre dobrú správu v športe (2011 – 2014): Zásady dobrej správy v športe (september 2013)
- Nariadenie (EÚ) č. 1288/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje „Erasmus+“: program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport a ktorým sa zrušujú rozhodnutia č. 1719/2006/ES, č. 1720/2006/ES a č. 1298/2008/ES¹²
- Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. júna 2015 o nedávnych odhaleniach prípadov korupcie na vysokej úrovni vo FIFA (2015/2730(RSP))¹³
- Závery Rady o posilnení čestnosti, transparentnosti a dobrej správy v súvislosti s významnými športovými podujatiami (máj 2016)¹⁴

¹¹ KOM(2007) 0391 v konečnom znení.

¹² Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 50.

¹³ Ú. v. EÚ C 407, 4.11.2016, s. 81.

¹⁴ Ú. v. EÚ C 212, 14.6.2016, s. 14.

- Skupina expertov EÚ pre dobrú správu v športe (2014 – 2017): Podpora existujúcich zásad dobrej správy (júl 2016)¹⁵
- Uznesenie Európskeho parlamentu z 2. februára 2017 o integrovanom prístupe k politike v oblasti športu: dobrá správa, dostupnosť a česťnosť (2016/2143(INI))¹⁶
- Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o pracovnom pláne Európskej únie pre šport (1. júla 2017 – 31. decembra 2020)¹⁷
- Správa s názvom Mapovanie korupcie v športe v EÚ, ktorú pre Európsku komisiu vypracovala spoločnosť Ecorys (december 2018)¹⁸
- Spoločné vyhlásenie Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade, Európskeho parlamentu a Komisie o novom Európskom konsenze o rozvoji: „Náš svet, naša dôstojnosť, naša budúcnosť“, odsek 50 a oddiel 2.4¹⁹
- Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o hodnotení rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré má vplyv na vnútorný trh a súvisí s cezhraničnou činnosťou (júl 2019, COM(2019) 370 final), a najmä kapitola 2.1.6.1.1 o profesionálnom futbale
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (PE-CONS 78/19)²⁰
- Listina záväzkov Európskej komisie týkajúca sa dobrej správy vecí verejných

15

<https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=25002&no=1>

16 Ú. v. EÚ C 252, 18.7.2018, s. 2.

17 Ú. v. EÚ C 189, 15.6.2017, s. 5.

18 <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/71c67c33-1dff-11e9-8d04-01aa75ed71a1>

19 Ú. v. EÚ C 210, 30.6.2017, s. 1.

20 <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-78-2019-INIT/en/pdf> – Znenie prijaté Radou 7. októbra 2019, zatiaľ neuverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie.

Organizácia Spojených národov

- Dohovor Organizácie Spojených národov proti korupcii (2003)
- Medzinárodný dohovor proti doping v športe (2005)
- Dohovor Organizácie Spojených národov proti korupcii: stratégia na ochranu pred korupciou vo významných verejných podujatiach (2013)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj (OSN 2015)²¹
- Kazanský akčný plán prijatý na šiestej medzinárodnej konferencii ministrov a vysokých úradníkov zodpovedných za telesnú výchovu a šport zorganizovanej pod záštitou UNESCO, MINEPS VI (2017)

Rada Európy

- Odporúčanie CM/Rec(2018)12 Výboru ministrov členským štátom týkajúce sa dobrej správy v športe
- Dohovor Rady Európy o boji proti doping (ETS č. 135)
- Občianskoprávny dohovor Rady Európy o korupcii (ETS č. 174), Trestnoprávny dohovor Rady Európy o korupcii (ETS č. 173) a jeho dodatkový protokol (ETS č. 191)
- Dohovor Rady Európy o manipulácii športových súťaží (ETS č. 215)

Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD)

- Dohovor OECD o boji s podplácaním zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách, prijatý na rokovacej konferencii 21. novembra 1997
- Odporúčanie Rady o daňových opatreniach na ďalší boj s podplácaním zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách, 25. mája 2009 – C(2009)64.

²¹ Rezolúcia VZ OSN A/RES/70/1 z 25. septembra 2015.

Rôzne

- Transparency international: Správa o korupcii vo svete: šport (23. februára 2016)
- Vyhlásenie lídrov skupiny G20: Formovanie prepojeného sveta (Hamburg, 7. – 8. júla 2017)

2. *Vymedzenie pojmov*

Na účely týchto záverov:

„korupcia v oblasti súťaženía“ je korupcia v športe, ktorá súvisí s výsledkom a/alebo priebehom športovej súťaže;

„korupcia v oblasti riadenia“ je korupcia v športe, ktorá nesúvisí s výsledkom a/alebo priebehom športovej súťaže.